

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, soudce Mgr. Jiřího Lifky a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové v právní věci

žalobkyně: **PRG Brno s.r.o. v likvidaci**
sídlem Rumiště 346/8, Brno
zastoupena JUDr. Stevem Georgesem
sídlem Lidická 693/5, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2014, č. j. 2036/560/13, 79771/ENV/13, ve znění opravného usnesení ze dne 28. 5. 2014, č. j. 995/560/14, 36668/ENV/14,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 26. 2. 2014, č. j. 2036/560/13, 79771/ENV/13, ve znění opravného usnesení ze dne 28. 5. 2014, č. j. 995/560/14, 36668/ENV/14, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč k rukám JUDr. Steva Georgese, advokáta.

Odůvodnění:

Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí České inspekce životního prostředí (dále jen „správní orgán I. stupně“), kterým jí byla uložena pokuta ve výši 250 000 Kč za správní delikt podle § 66 odst. 4 písm. b) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech (dále jen „zákon o odpadech“). Tohoto deliktu se měla žalobkyně dopustit tím, že uložila na pozemky v k. ú. Lelekovice zeminu převzatou od jejího původce společnosti KOPULETÝ s.r.o. a na pozemky v k. ú. Slatina zeminu neznámého původu, tedy nakládala s odpady v zařízeních, která k tomu nebyla určena.

Předně žalobkyně namítá, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci. Ohledně zeminy uložené v k. ú. Lelekovice tvrdí, že zeminu uložila společnost KOPULETÝ, nikoliv žalobkyně. Správní orgány tedy měly nejprve vyjasnit vztah této společnosti k věci, a až potom případně vést řízení proti žalobkyni. Upozorňuje-li žalovaný na smlouvu o smlouvě budoucí, z níž má vyplývat vlastnictví žalobkyně k předmětné zemině, opomíjí, že tato smlouva byla dle jeho vlastních závěrů neplatná, a následně byla nahrazena další smlouvou, z níž vyplývá, že vlastníkem je společnost KOPULETÝ. Též ve vztahu k zemině uložené na pozemcích k. ú. Slatina žalobkyně popírá, že by ji zde uložila ona. To měl prokázat žalovaný, který se však omezil na tvrzení, že žalobkyně svou obranu hodnověrně nedoložila. Dále žalobkyně uvádí informace o původu zeminy a tvrdí, že byla odhvrtna při stavebních pracích společnosti Telefonica.

Dále žalobkyně uvádí, že zemina byla vedlejším produktem ve smyslu § 3 odst. 5 zákona o odpadech, nikoliv odpadem. Navíc se jedná o zeminu vyňatou z působnosti zákona o odpadech podle jeho § 2 odst. 1 písm. j), jelikož vznikla při stavebních pracích a bude v místě stavby znovu použita. Proto nebylo možné klást na uskladnění zeminy požadavky, které se uplatní pro nakládání s odpady. Dle žalobkyně se nejednalo ani o stavební úpravy ve smyslu § 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“).

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ohledně zeminy uložené v k. ú. Lelekovice uvedl, že má ze smlouvy uzavřené mezi žalobkyní a společností KOPULETÝ za to, že žalobkyně od této společnosti zeminu převzala a stala se její vlastnící; následně tuto zeminu uložila na dotčených pozemcích. Tato zemina nebyla vedlejším produktem, neboť její plné využití nebylo jisté a nadto byla uložena v rozporu s § 3 odst. 5 stavebního zákona. Stejně tak se nejednalo o zeminu, která byla ve svém přirozeném stavu použita na místě, kde byla vytěžena. Ohledně zeminy uskladněné na pozemcích v k. ú. Slatina žalovaný poukázal především na skutečnost, že při jednání v rámci prováděné kontroly sama žalobkyně přiznala, že tuto zeminu na pozemky navezla. Její pozdější alternativní tvrzení jsou proto nevěrohodná. Proto žalovaný uznal žalobkyni ze správního deliktu podle § 66 odst. 4 písm. b) zákona o odpadech vinnou a uložil jí pokutu přiměřenou všem relevantním okolnostem.

Ze správního spisu soud zjistil následující, pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.

Dne 17. 4. 2013 byla Úřadem městské části Brno – Slatina jako stavebním úřadem provedena kontrola na pozemku parc. č. 2189/8 k. ú. Slatina. Při ní bylo zjištěno, že na pozemku jsou prováděny terénní úpravy; nacházela se zde vozidla společnosti RONYTRANS s.r.o. a bagr společnosti KOPULETÝ. Žalobkyně uzavřela s vlastníkem uvedeného pozemku neznámého dne nájemní smlouvu na dobu neurčitou.

Dne 9. 12. 2012 uzavřela žalobkyně se společností KOPULETÝ smlouvu o převzetí a uložení zeminy. Dle jejího čl. 2.1 je předmětem smlouvy závazek žalobkyně převzít od společnosti KOPULETÝ zeminu jako vedlejší čistý produkt a uložit pro účely dalšího využití ve stavebnictví, zemních pracích, zemědělství a pro terénní úpravy a další. Dle čl. 3.2 této smlouvy žalobkyně prohlásila, že uloží výkopovou zeminu na úložiště v souladu s veškerými zákona předpisy. Smlouva byla uzavřena na dobu od 11. 12. 2012 do 31. 12. 2013.

Dne 27. 2. 2013 uzavřela žalobkyně se společností KOPULETÝ smlouvu o smlouvě budoucí. Dle čl. II této smlouvy a čl. 2 smlouvy, která měla být v budoucnu uzavřena, se žalobkyně zavázala, že umožní společnosti KOPULETÝ jako vlastníku zeminy uložit ji na pozemcích v k. ú. Lelekovice uvedených v příloze č. 1 smlouvy. Příloha smlouvy není součástí správního spisu. Budoucí smlouva měla být uzavřena na dobu určitou od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2017.

Součástí správního spisu je též další smlouva o smlouvě budoucí mezi žalobkyní a společností KOPULETÝ. Tato smlouva je oběma stranami podepsaná, avšak nedatovaná. Obě strany se zavázaly, že nejpozději 1. 7. 2015 uzavřou smlouvu, dle jejíhož čl. 2 žalobkyně prodá společnosti KOPULETÝ zeminu uloženou na úložišti na pozemcích uvedených v příloze č. 1 smlouvy. Budoucí smlouva měla být uzavřena na období mezi 1. 10. 2015 a 31. 12. 2017. Ani příloha této smlouvy není součástí správního spisu.

Dne 25. 1. 2013 provedl správní orgán I. stupně inspekční šetření na pozemcích č. 147/104, 1247/105 a 1247/119 v k. ú. Lelekovice. Zjistil, že na těchto pozemcích je prováděna navážka zeminy. Zeminu navážely vozy označené nápisy Ronytrans, Jeřáby autodoprava a J. D. Na místě byla osoba, která zapisovala údaje o příjíždějících autech, která na žádost správního orgánu I. stupně zatelefonovala jednatele žalobkyně D. P., který se následně dostavil k jednání. Ten sdělil, že má uzavřenu nájemní smlouvu s vlastníkem pozemků a že se jedná o dočasné uložení zeminy ze stavby VUT Brno, která bude použita zpět do stavby.

Dne 11. 7. 2013 provedl na pozemku v k. ú. Slatina kontrolu správní orgán I. stupně, kde konstatoval uvedená zjištění ze spisu stavebního úřadu. Dle sdělení jednatele žalobkyně byla zemina uložena na pozemku mezi 17. 4. 2013 a 16. 5. 2013. Zemina byla žalobkyní dovezena „z nějaké akce“, již jednatel odmítl specifikovat. V návaznosti na požadavky stavebního úřadu byla tato zemina odvezena zpět na původní místo. Dále jednatel žalobkyně uvedl, že recyklát, který byl na pozemku zjištěn dne 16. 5. 2013 stavebním úřadem, sem byl navezen z ekodvoru Slatina za účelem zpevnění terénu. Následně byl recyklát opět odvezen „na nějakou stavbu“. V závěru protokolu správní orgán I. stupně uvedl, že po žalobkyni vyžaduje, aby doložila, jakého původu zemina byla a jaký byl její osud. Žalobkyně uvedla, že se jednalo pouze o čistou podorniční zeminu v malém

rozsahu, že ke spáchání správního deliktu dle jeho názoru nedošlo a že se necítí být povinna dokládat původ a osud zeminy dle požadavků správního orgánu.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 14. 10. 2013, č. j. ČIŽP/47/OOH/SR01/1301292.005/13/BHM, byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 250 000 Kč za správní delikt podle § 66 odst. 4 písm. b) zákona o odpadech. Tohoto deliktu se měla žalobkyně dopustit dvěma skutky. Za prvé tím, že v období od 11. 12. 2012 25. 1. 2013 uložila na pozemky parc. č. 1247/104, 1247/105 a 1247/119, k. ú. Lelekovice odpad – zeminu v množství 6.989 m³, kterou převzala od původce odpadů, společnosti KOPULETÝ. Za druhé deliktní jednání spočívalo v tom, že žalobkyně uložila na pozemek parc. č. 2189/5, k. ú. Slatina opad – zeminu, jejíž přítomnost na pozemku byla zjištěna stavebním úřadem dne 17. 4. 2013 a 16. 5. 2013.

Ohledně prvního skutku správní orgán I. stupně vycházel především z vyjádření žalobkyně, která uvedl, že zeminu na tyto pozemky vozí ze stavby VUT Brno na základě smlouvy, kterou má uzavřeno se společností KOPULETÝ, jež je dodavatelem zemních prací na této stavbě. Totéž uvedla společnost KOPULETÝ při jednání dne 17. 5. 2013. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že zemina nebyla vyňata z působnosti zákona o odpadech, jelikož nebylo prokázáno, že by byla znovu použita na stavbě VUT Brno. Nejednalo se ani o vedlejší produkt, neboť další využití zeminy na pozemcích nebylo zajištěno. K obdobným závěrům správní orgán I. stupně dospěl i v případě druhého skutku; vycházel především z původního vyjádření žalobkyně a ze skutečnosti, že žalobkyně neprokázal, že by zemina nebyla odpadem. Obranu žalobkyně, že zemina byla na pozemek nahrnuta společností Telefonica, správní orgán I. stupně v kontextu dalších tvrzení žalobkyně považoval za nevěrohodnou.

Odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí bylo zamítnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 2. 2014, č. j. 2036/560/13, 79771/ENV/13. Žalovaný uvedl, že skutková zjištění správního orgánu I. stupně mají dostatečnou oporu ve shromážděných důkazech. Dle názoru žalovaného nemohla být zemina vedlejším produktem za situace, kdy ji žalobkyně uskladnila a čekala na její možné další využití. Další využití vedlejšího produktu totiž musí být jisté. Stejně tak nebylo jisté, že bude zemina znovu využita v místě, kde byla vytěžena. Ze smlouvy o smlouvě budoucí, na základě níž měla společnost KOPULETÝ zeminu zpětně odkoupit, dle žalovaného vyplývá, že se o vedlejší produkt nejednalo, neboť mělo dojít k využití ve stavebnictví, zemních pracích, zemědělství, pro terénní úpravy a další. Žalovaný tak uzavřel, že bylo prokázáno, že žalobkyně zeminu uložila mimo zařízení určené ke zpracování odpadů, přičemž se jednalo o odpad.

Městský soud v Praze napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu.

Žaloba je důvodná.

O věci bylo v souladu s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. rozhodnuto bez nařízení ústního jednání, neboť napadené rozhodnutí bylo zrušeno pro nepřezkoumatelnost.

Předtím, než se soud vyjádří k pochybnostem ohledně zjištěného skutkového stavu, jež prezentovala žalobkyně, je třeba vymezit, jaké jsou znaky správního deliktu, jehož se měla žalobkyně dopustit. Podle § 66 odst. 4 písm. b) zákona o odpadech *„pokutu do výše 50 000 000 Kč uloží inspekce fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která nakládá s odpady v zařízeních, ve kterých nakládání s odpady je zakázáno nebo není povoleno.“*

Z této formulace jednoznačně vyplývá, že pro posouzení věci není rozhodné, kdo byl původcem odpadu ani kdo byl jeho vlastníkem. Správní orgány byly povinny prokázat pouze tolik, že žalobkyně v neautorizovaném zařízení s odpady nakládala. Žalobkyně netvrdí, že by pozemky, na nichž se zemina nacházela, byly zařízeními, v nichž je nakládání s odpady povoleno. Tvrdí pouze, že nebylo prokázáno, že by s nimi nakládala ona, a subsidiárně že se nejednalo o odpad.

V případě řízení o uložení sankce za správní delikt je dle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Jak ovšem vyložil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 1. 2017, č. j. 5 As 126/2011-68 (č. 3014/2014 Sb. NSS), *„interpretace omezujících pravidel procesu ve správním trestání nemůže být natolik extenzivní, aby ve svých důsledcích znemožnila účinný postih za protiprávní jednání“* (bod 20 cit. usnesení). V tomto usnesení bylo dále vyloženo, že pokud je obviněný ze správního deliktu pasivní, nelze mu to přičítat k tíži, avšak zároveň nelze po správním orgánu žádat, aby domýšlel veškeré teoreticky možné alternativní průběhy skutkového děje. Zvolí-li však obviněný aktivní obhajobu a navrhne-li ke svým tvrzením důkazy, musí se jimi správní orgány zabývat a při nejmenším vyložit, proč tyto důkazy neprovedly. V kontextu těchto východisek soud přistoupil k přezkumu skutkových zjištění správních orgánů v nyní projednávané věci.

Nejprve se soud zabýval zeminou uloženou na pozemcích v k. ú. Lelekovice. Skutečnost, že zeminu na těchto pozemcích uložila právě žalobkyně, byla prokázána dostatečně. Prvním podstatným důkazem je skutečnost, že během inspekčního šetření dne 25. 1. 2013 na místě dovoz zeminy kontrolovala osoba, která zjevně za svého nadřízeného považovala jednatele žalobkyně. Ten se následně sám k věci vyjádřil a uváděl informace o původu zeminy; sám též tvrdil a doložil, že má pozemek v pronájmu. V čl. I. odst. 2 nájemní smlouvy ze dne 6. 12. 2012 se výslovně uvádí, že žalobkyně si pozemky pronajímá *„k uložení zeminy jako vedlejšího čistého výkopového produktu pro účely dalšího využití ve stavebnictví a zemědělství.“* Sám jednatel žalobkyně dne 25. 1. 2013 při kontrole provedené správním orgánem I. stupně sdělil, že zemina je na jím pronajatých pozemcích uložena na základě smlouvy s dodavatelem stavby VUT Brno, společností KOPULETÝ. Z čl. 2.1 smlouvy o uložení zeminy ze dne 27. 2. 2013 uzavřené mezi žalobkyní a touto společností jednoznačně vyplývá, že žalobkyně se zavázala pro společnost KOULETÝ zeminu uložit pro účely dalšího využití. Správní orgány tedy skutečnost, že zeminu na dotčených pozemcích uložila žalobkyně, prokázaly dostatečně.

I kdyby tedy platila tvrzení žalobkyně, že původcem a vlastníkem zeminy byla společnost KOPULETÝ, nic by to neměnilo na tom, že zeminu na pozemcích uložila nebo nechala uložit žalobkyně, která je měla pronajaty. Žalobkyně uvedla, že navrhuje provedení důkazu *„čestnými prohlášeními“* tří osob uvedených v žalobě, aniž by specifikovala jejich vztah k věci; tyto osoby měly potvrdit, kdo zeminu na pozemcích

uložil. Čestná prohlášení však žalobkyně během soudního řízení nepředložila, ačkoliv v žalobě uvedla, že tak učiní. Soud má v každém případě za to, že vzhledem k výše popsané jednoznačné důkazní situaci by vyslýchání svědků nemohlo do věci vnést nové světlo.

Dále bylo třeba posoudit, zda bylo prokázáno, že žalobkyně uložila též zeminu nacházející se na pozemku v k. ú. Slatina. I v tomto případě správní orgány důkazní břemeno unesly. I zde je podstatné prvotní vyjádření žalobkyně k věci. Její jednatel při kontrole správního orgánu I. stupně dne 11. 7. 2013 sděloval informace o původu zeminy a o tom, že k požadavku stavebního úřadu bylo zajištěno její odvezení. I tento pozemek měla žalobkyně pronaját „*k uložení zeminy za účelem zpracování pro zemědělské potřeby a terénní úpravy*“, jak vyplývá z čl. I odst. 2 nedatované nájemní smlouvy uzavřené s Pavlem Solovicem. Dokonce i v žalobě se výslovně uvádí, že žalobkyně zeminu na tomto pozemku umístila. Ani ohledně tohoto skutkového zjištění správních orgánů tedy soud neměl pochybnosti.

I v tomto případě jsou zcela irelevantní tvrzení žalobkyně ohledně původu zeminy a účelu jejího dovezení na daný pozemek. Z hlediska naplnění skutkové podstaty správního deliktu je rozhodné pouze, zda to byla žalobkyně, kdo zeminu na pozemek fakticky dovezl a uskladnil ji zde. Tato skutečnost byla prokázána, a tedy nemělo význam přistupovat k výsledku vedoucí majetkového odboru Úřadu městské části Brno – Slatina, která měla dle žaloby potvrdit, že městská část byla původcem zeminy. Původ zeminy je v této fázi přezkumu zcela irelevantní.

Tvrzení žalobkyně uplatněné v pozdějších fázích správního řízení, že se jednalo pouze o zeminu nahrnutou na jí pronajatý pozemek společností Telefonica při jí prováděných stavebních pracích, lze potom považovat za zcela nedůvěryhodné. Za prvé žalobkyně v počátečních fázích uváděla, že zeminu na pozemky navezla ona. Není zřejmé, proč by rovnou neupozornila na původ zeminy ve výkopových pracích společnosti Telefonica. Navíc z fotografií pořízených na místě dne 16. 5. 2013 stavebním úřadem vyplývá, že rozsah navezené zeminy byl značný, a tedy nemohl pocházet pouze z prací malého rozsahu na telekomunikační infrastrukturu, jak se tvrdí v žalobě. Touto obranou žalobkyně se proto soud více nezabýval.

Poté, co soud dospěl k závěru, že bylo v obou případech prokázáno, že se žalobkyně dopustila skutků, v nichž správní orgány spatřovaly správní delikt, bylo nutné posoudit obranu žalobkyně, že navezená zemina nebyla odpadem. Žalobkyně odkazovala na aplikaci § 2 odst. 1 písm. j) zákona o odpadech, dle něž se zákon vztahuje na všechny odpady s výjimkou „*zemin a jiných přírodních materiálů vytěžených během stavebních činností, pokud vlastník prokáže, že budou použity v přirozeném stavu v místě stavby a že jejich použití nepoškodí nebo neohrozí životní prostředí nebo lidské zdraví*“.

Uvedené ustanovení je třeba interpretovat v souladu s čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 19. 11. 2008 2008/98/ES, o odpadech a o zrušení některých směrnic (dále jen „směrnice o odpadech“), který stanoví, že z oblasti působnosti směrnice jsou vyňaty „*nekontaminovaná zemina a jiný přírodní materiál vytěžený během stavebních činností, pokud je jisté, že materiál bude použit ve svém přirozeném stavu pro účely stavby na místě, na kterém byl vytěžen*“. Z této citace je zřejmé, že tato výjimka je

aplikovatelná pouze v situaci, kdy je nezvratně prokázáno, že jsou splněny všechny její podmínky.

Soud má za to, že při posouzení splnění podmínek § 2 odst. 1 písm. j) zákona o odpadech musí být důkazní břemeno mezi obviněného a správní orgán rozloženo tak, že je na obviněném, aby alespoň *prima facie* osvědčil, že podmínky tohoto ustanovení splněny byly, a až následně leží na správním orgánu důkazní břemeno k případnému vyvrácení osvědčeného tvrzení obviněného. To platí i pro žalobkyni v nyní projednávané věci, a to bez ohledu na to, zda byla či nebyla vlastnící zeminy, s níž nakládala. Žalovaný má pravdu, že ze smlouvy o smlouvě budoucí o zpětném výkopu zeminy, která měla být uzavřena nejpozději dne 1. 7. 2015, jasně vyplývá, že v mezidobí byla vlastníkem zeminy žalobkyně, a nikoliv společnost KOPULETÝ. Žalobkyně totiž stěží mohla společnosti KOPULETÝ prodat zeminu, kterou by nevlastnila. Na druhou stranu ovšem nebylo prokázáno, že žalobkyně skutečně na všech dotčených pozemcích ukládala jen zeminu pocházející od společnosti KOPULETÝ. Žalobkyně se však nachází v situaci, kdy jí bylo prokázáno, že ukládala zeminu mimo zařízení určená ke zpracování odpadů. Tvrdí-li za takových okolností, že se jednalo o zeminu vyňatou z působnosti zákona o odpadech, bylo by, bez ohledu na otázku vlastnictví zeminy, nepřiměřené žádat po správních orgánech, aby toto tvrzení žalobkyně, které není nijak osvědčeno, spolehlivě vyvrátily. Musely by prokázat negativní skutečnost, totiž že se o zeminu popsanou v § 2 odst. 1 písm. j) zákona o odpadech nejednalo, avšak takovým výkladem důkazního břemene by byl správní orgán postaven do situace, kdy nemůže správní delikt účinně postihnout. To by bylo v rozporu s výše citovaným usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. 3014/2014 Sb. NSS. Navíc by se jednalo o takový výklad vnitrostátního práva, jenž odporuje účelu směrnice o odpadech, která připouští vynětí z působnosti obecných předpisů o nakládání s odpady pouze ve spolehlivě prokázaných případech.

Žalobkyně uváděla, že ustanovení § 2 odst. 1 písm. j) zákona o odpadech lze aplikovat proto, že zemina (nebo alespoň její část) pocházela ze stavby v areálu VUT Brno, kde byla následně opět použita. Toto tvrzení se však žalobkyni prokázat nepodařilo. Jak správně upozornil žalovaný, ze smlouvy o smlouvě budoucí uzavřené mezi žalobkyní a společností KOPULETÝ, dle níž měla být nejpozději dne 1. 7. 2015 uzavřena smlouva o zpětném odkupu uložené zeminy, naopak plyne, že žalobkyně si nemohla být přesným osudem zeminy jistá. V čl. 2 této smlouvy se totiž uvádí, že zeminu bude možné využít „*ve stavebnictví, zemních pracích, zemědělství, pro terénní úpravy a další*“. Je tedy zřejmé, že nebylo prokázáno, že zemina byla určena výhradně k užití v místě, kde byla vytěžena, a proto nejsou dány podmínky pro aplikaci § 2 odst. 1 písm. j) zákona o odpadech.

Žalobkyně též tvrdila, že uskladněná zemina představovala pouhý vedlejší produkt ve smyslu § 3 odst. 5 zákona o odpadech, který stanoví, že „*[m]ovitá věc, která vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, se nestává odpadem, ale je vedlejším produktem, pokud a) vzniká jako nedílná součást výroby, b) její další využití je zajištěno, c) její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní praxe, a d) její další využití je v souladu se zvláštními právními předpisy a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví.*“

I v tomto případě ovšem z obdobných důvodů, které byly uvedeny výše, platí, že není v silách správního orgánu prokázat, že předmětná zemina vedlejším produktem

nebyla. Tvrdí-li žalobkyně, že nakládala se zeminou, která nebyla odpadem z důvodu naplnění podmínek ustanovení § 3 odst. 5 zákona o odpadech, musí být toto své tvrzení schopen alespoň *prima facie* osvědčit. Žalobkyně předložila smlouvu o smlouvě budoucí se společností KOPULETÝ, z níž, jak již bylo uvedeno výše, vyplývá, že tato společnost zeminu uloženou na předmětných pozemcích od žalobkyně odkoupí a využije ji ve stavebnictví, zemědělství apod. Z této smlouvy dle názoru soudu *prima facie* vyplývá, že žalobkyně mohla mít za to, že budoucí využití uložené zeminy je zajištěno.

Žalovaný se však s relevancí smlouvy mezi žalobkyní a společností KOPULETÝ pro posouzení aplikace § 3 odst. 5 zákona o odpadech nevypořádal, ačkoliv ji v napadeném rozhodnutí na str. 4 citoval. Uvedl pouze, že pokud má být dle smlouvy zemina využita způsoby tam uvedenými, je zřejmé, že se o vedlejší produkt nejedná. Vůbec však nevyložil, jak k tomuto na první pohled vnitřně rozpornému závěru dospěl. Měl-li žalovaný za to, že využití uvedené ve smlouvě neodpovídá zákonným požadavkům na vedlejší produkt, měl tento svůj názor alespoň v základních rysech rozvést. Jelikož to však neučinil, zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. V dalším řízení bude úkolem žalovaného především opatřit si přílohu č. 1 ke smlouvě o smlouvě budoucí, z níž vyplyne, ze kterých konkrétních pozemků společnost KOPULETÝ zeminu od žalobkyně odkoupí. Prokáže-li se, že se jednalo o pozemky totožné s pozemky, na nichž žalobkyně zeminu v roce 2013 uložila, a nevyjdou-li najevo jiné relevantní skutečnosti, bude žalovaný nucen na základě § 3 odst. 5 zákona o odpadech dospět k závěru, že uložená zemina odpadem nebyla. Tento závěr by vylučoval odpovědnost žalobkyně za správní delikt podle § 66 odst. 4 písm. b) zákona o odpadech.

Pro úplnost soud podotýká, že na tomto závěru nemůže nic změnit ani argument žalovaného uvedený nad rámec odůvodnění rozhodnutí ve vyjádření k žalobě, že není splněna podmínka § 3 odst. 5 písm. d) zákona o odpadech, neboť zemina byla na pozemcích uložena v rozporu se stavebním zákonem a zákonem o ochraně zemědělského půdního fondu. Z obdobných východisek zřejmě ve svém rozhodnutí vycházel i správní orgán I. stupně, který uvádí, že další využití zeminy nebylo zajištěno na pozemcích, kde byla uskladněna. Zákonost uskladnění zeminy na pozemcích pronajatých žalobkyní je však pro posouzení povahy zeminy jako vedlejšího produktu zcela nepodstatná. Podmínka zákona o odpadech je totiž taková, že další využití vedlejšího produktu bude v souladu se zvláštními právními předpisy. I zde může být pro interpretaci vnitrostátního práva vodítkem znění čl. 5 odst. 1 písm. d) směrnice o odpadech, kde je podmínka formulována tak, že „další využití je zákonné, tj. látka nebo předmět splňují všechny příslušné požadavky, pokud jde o výrobek, životní prostředí a ochranu zdraví u konkrétního použití a nepovedou k celkovým nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví“.

Aby tedy § 3 odst. 5 písm. d) zákona o odpadech naplněn nebyl, muselo by být prokázáno, že další použití zeminy ve stavebnictví či zemědělství by odporovalo zvláštním právním předpisům, především na úseku ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele. Jak bude zemina uskladněna předtím, než bude dále využívána, v tomto ohledu podstatné není, neboť z vedlejšího produktu určeného k dalšímu zákonnému využití se nemůže stát odpad jen proto, že je nezákonně uskladněn. Pakliže by žalobkyně uskladněním vedlejšího produktu porušil stavební zákon či zákon o ochraně zemědělského půdního fondu, jak naznačuje žalovaný, mohl se nepochybně dopustit správních deliktů podle těchto zákonů, nikoliv však podle zákona o odpadech. Žalovaný sice tvrdí, že při

svých závěrech vycházel z judikatury Soudního dvora Evropské unie; na žádné konkrétní rozhodnutí tohoto soudu však neodkazuje a ani soudu není znám žádný relevantní judikát Soudního dvora, který by výše uvedené vyvracel.

Jak tedy vyplývá z výše uvedeného, soud napadené rozhodnutí žalovaného bez nařízení jednání zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný dle § 78 odst. 5 s. ř. s. právním názorem soudu vázán a bude především povinen odůvodnit, zda a na základě jakých podkladů posoudil uskladněnou zeminu jako vedlejší produkt ve smyslu § 3 odst. 5 zákona o odpadech.

Výrok o nákladech řízení vychází ze skutečnosti, že žalobkyně byla v řízení plně úspěšná, a tak jí oproti žalovanému náleží náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalobkyně předně uhradila soudní poplatek za podání žaloby ve výši 6 000 Kč. Další náklady žalobkyně tvoří odměna advokáta za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení a podání návrhu ve věci samé. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100 Kč ($2 \times 3\,100 = 6\,200$). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon ($2 \times 300 = 600$). Odměna advokáta tak činí 6 800 Kč a DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8 228 Kč. Spolu se zaplaceným soudním poplatkem tedy žalobkyni vznikly náklady ve výši 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11. ledna 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová

předsedkyně senátu